

Amsterdam, 10 april 2013

Geachte commissieleden,

Hartelijk dank voor de uitnodiging om namens de Vereniging Kunsten '92, belangenvereniging voor kunst, cultuur en erfgoed, hier een bijdrage te mogen leveren aan het debat over de voorgenomen afschaffing van de artiestenregeling. Het spectrum van Kunsten '92 is breder dan alleen podiumkunsten, ik zit hier dan ook vooral om u het brede perspectief te schetsen waarin deze ophanden zijnde beleidsbeslissing valt.

Allereerst wil ik graag benadrukken dat wij blij zijn dat er met de komst van het kabinet Rutte 2 vanuit politiek Den Haag over het belang van kunst en cultuur voor de Nederlandse samenleving duidelijke taal wordt gesproken: kunst en cultuur hebben de samenleving veel te bieden. Aandacht voor cultuureducatie, talentontwikkeling en verbreding van de topsector creatieve industrie naar muziek, zien wij als positieve signalen.

Wij juichen het ook toe dat er vanuit het kabinet op dit ogenblik wordt gewerkt aan een brede visie op cultuur. Ervan uitgaande dat creativiteit en innovatie kernwaarden zijn voor de toekomstige ontwikkeling en groei in Nederland, zien wij een sterke culturele sector als noodzakelijke voorwaarde.

Minister Jet Bussemaker heeft meteen bij haar aantreden aangegeven dat er niet meer zal worden bezuinigd op het subsidiebudget voor kunst en cultuur dan de 200 mln die met ingang van 1 januari 2013 zijn gerealiseerd. Die bezuiniging is geïncasseerd, maar ook veranderende wet- en regelgeving zullen de sector, en vooral makers, verder treffen. Veel instellingen hebben naar nieuwe privaat-publieke financieringsvormen gezocht en een, soms nog wankel, basis gevonden om door te gaan met hun werk. De bezuinigingen hebben ook geleid tot een verdere flexibilisering van de arbeidsmarkt. Steeds minder mensen hebben een langlopend contract, nog meer dan voorheen wordt er op projectbasis gewerkt. Nu kenmerkt de culturele sector zich al sinds jaar en dag door een zeer flexibele arbeidsstructuur met veel zelfstandigen en flexibele arbeidscontracten. In de zgn. creatieve industrie loopt dat percentage zelfs op tot boven de 70%. Het is de enige sector waar ondanks de crisis nog groei in zit. Het ligt dus eerder in de lijn der verwachtingen om arbeidsvoorwaarden aan die kant van het spectrum te versterken.

We zien nu echter dat het juist makers zijn die nu heel hard worden getroffen door een stapeling van bezuinigingen en maatregelen:

- Er is minder geld voor culturele projecten beschikbaar, zowel vanuit de overheid als vanuit de private sector.
- De WWIK is afgeschaft. Dat was een zeer succesvolle regeling die beginnende kunstenaars gelegenheid bood een eigen beroepspraktijk op te bouwen. Deze regeling was goedkoper dan de bijstand.
- Met ingang van 2015 dreigen aanpassingen op de winstboxbelasting voor zzp-ers in de culturele sector tot grote inkomensdalingen te leiden.
- Daar komt nu de afschaffing van de artiestenregeling bij. De afschaffing van die regeling zal wellicht een minimale besparing opleveren bij de UWV. Het is een kleine besparing met grote gevolgen op individueel vlak.

Wij begrijpen dat de overheid moet bezuinigen en in algemene zin niet voor iedere beroepsgroep een uitzondering in wet- en regelgeving wil handhaven. Maar uitzonderingen zijn er ook om de regel te bevestigen en wij mogen verwachten dat ook goed naar de *inhoudelijke effecten van beleid* wordt gekeken.

In het geval van de artiestenregeling vragen wij u:

- Wat schiet de overheid ermee op om de artiestenregeling af te schaffen? Op de uitkeringskosten bespaart u niet want er is sprake van een verhoogde heffing die met het afschaffen van de regeling vervalt. Blijft over een minimum aan uitvoeringskosten. Afschaffing van de artiestenregeling zal vooral leiden tot veel persoonlijke ellende en het weglekken van kwaliteit en expertise uit de sector. Waarom zou je het willen?
- De minister heeft aangegeven de koopkrachteffecten van de maatregelen die het kabinet neemt apart te berekenen (ANP, 30-03-2013). Wij verzoeken u de minister inzicht te vragen in de koopkrachteffecten voor de musici en artiesten die gebruik maken van de artiestenregeling.

De inhoud en het langetermijn perspectief moeten voorop staan. Niet al het maatwerk moet worden afgeschaft alleen omdat uitzondering op wet en regelgeving niet langer gewenst is. Als we constructief, toekomstgericht beleid voor kunst en cultuur willen ontwikkelen, dan is het belangrijk dat de gevolgen van de afschaffing van de artiestenregeling eerst in beeld worden gebracht voordat besluitvorming plaatsvindt.

Marianne Versteegh
Algemeen secretaris Kunsten '92